

ת"פ 26262/10/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 26262-10-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כבוד השופט איתן כהן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני

הנאשם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בשורת עבירות אלימות נגד בת זוגו, אימה, ונגד ידיד של בת הזוג, והכול על רקע חשדו שבת הזוג בוגדת בו עם אחר. הנאשם הורשע בעבירות כדלקמן:

א. תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין תשל"ז-1977 ("להלן: **חוק העונשין**");

ב. תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין;

ג. איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין;

ד. ניסיון תקיפה, לפי סעיף 379 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין.

2. הנאשם זוכה מאירועים נוספים שיוחסו לו בכתב האישום שבהם הואשם בתקיפת בת זוגו שגרמה לחבלה של ממש ובתקיפה שגרמה לחבלה של ממש.

העובדות שבהן הורשע הנאשם בהכרעת הדין

3. על פי העובדות שבהן הורשע הנאשם, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היו הנאשם והקטינה א"צ (להלן: "**המתלוננת**") בני זוג במשך כשנה וחצי. מ' הוא בן זוגה הקודם של המתלוננת.

בלילה שבין 05.10.2018 - 06.10.2018 בין השעות 01:00 - 05:30 לערך, שהו הנאשם, המתלוננת, ו-ח"א בדירתם בירושלים. הנאשם חשד במתלוננת שהיא בוגדת בו ומקיימת קשר עם גברים אחרים. לאחר ויכוח שנמשך מספר שעות ביקשה המתלוננת לישון באחד מחדרי הבית, אולם הנאשם משך אותה בכוח לחדר השינה והשניים נכנסו למיטה. בהמשך, לפת הנאשם את רגלה של המתלוננת בין רגליו, והיא ניסתה למשוך את רגלה ממנו ללא הצלחה. בתגובה, הכתה המתלוננת את הנאשם בחזהו במרפקה. הנאשם אמר למתלוננת "מה את

עמוד 1

מרבצה ל"י, קילל את המתלוננת ונשך את ידה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת המטומה וסימן נשיכה בידה הימנית (להלן: "**אירוע הנשיכה**").

בהמשך לכך, בשעה 07:30 לערך, הבחין הנאשם במתלוננת יחד עם מ' ברחוב קוסטה ריקה בירושלים או בסמוך. הנאשם ריסס את השניים בתרסיס פלפל וגרם לצריבות בפניהם ולקשיי נשימה למתלוננת (להלן: "**אירוע תרסיס הפלפל**").

בעקבות זאת, הלכו המתלוננת ומ' לדירת אמה של המתלוננת וסיפרו לה על שאירע. האם ירדה לרחוב ופגשה בנאשם. הנאשם איים על אימה של המתלוננת שישרוף למ' את רכבו וכי "כולם ימותו הלילה", כולל אימה של המתלוננת (להלן: "**אירוע האיומים**").

בעקבות האירועים המתוארים, צלצלה האם למשטרה וחזרה לביתה. הנאשם עלה לבית בעקבותיה וכשהגיע לשם ניסה לתקוף את מ' בכך שנטל משקולת שהייתה מונחת במקום וניסה לפגוע בו באמצעותה, אולם המתלוננת, אימה ובנה הקטין, מנעו ממנו לעשות זאת (להלן: "**אירוע המשקולת**").

הנאשם הורשע על שבמעשיו תקף את המתלוננת וגרם לה לחבלות של ממש; תקף את מ' וגרם לו לחבלות של ממש; וניסה לתקוף את מ', והכול שלא כדין ושלא בהסכמתם. כן איים על אימה של המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה, בגופה של המתלוננת, ובגופו של מ' וברכשו, וזאת בכוונה להפחידה או להקניטה.

תסקיר שירות המבחן

4. תסקיר שירות המבחן הוגש ביום 14.10.2020, זאת לאחר ששני ניסיונות מוקדמים יותר להכנתו - כשלו, עקב אי הגעת הנאשם לפגישות שנקבעו לו בשירות המבחן. לדבריו לא הגיע לפגישה הראשונה משום ששכח ואשר ליתר הפגישות מסר שלא התפנה עקב עומס עבודה וקשיים טכניים.

כדי לשמור על צנעת הפרט של הנאשם אפרט את עיקרי הדברים בלבד.

התסקיר סוקר את הרקע האישי, המשפחתי, התעסוקתי של הנאשם. הנאשם רווק בן 20, מתגורר בבית הוריו ועובד כטבח. הנאשם סיפר על בעיות התנהגות שהחלו בבית הספר היסודי ושכללו קשיי הסתגלות, קשיי למידה, בעיות משמעת והפרעות קשב וריכוז, ללא אלימות. עקב בעיותיו עבר מספר מסגרות לימוד. לבסוף סיים את לימודיו התיכוניים והוענקה לו תעודת מקצוע במכונאות הרכב. עם סיום לימודיו התגייס לצה"ל, אך לא סיים את שירותו כנדרש בעקבות מעורבותו בהליך זה.

אשר לקשר עם המתלוננת, הנאשם תאר מערכת יחסית שהתאפיינה באהבה גדולה ובסערת רגשות שבאה לידי ביטוי במריבות, בחוסר הסכמות, בקנאה הדדית, בהתנהלות אובססיבית הדדית ובתלותיות. הנאשם תיאר

תחושות הקרבה ומסירות קיצונית מצדו.

בעקבות האירועים בתיק זה, שהה הנאשם במעצר בית בבית הוריו ושולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית, אך החליט לסיים את הטיפול בטרם מוצה בשל ביטול התנאים המגבילים ורצונו לשוב לשגרת חייו.

אשר לעברו הפלילי, בשנת 2014 נקבעה אשמתו ללא הרשעה בעבירת רכוש, שבגינה נידון להתחייבות ולצו של"צ. כיום לא עומדים לחובתו תיקים פתוחים נוספים.

בהתייחסו לעבירות בתיק זה, מסר הנאשם שברקע להתנהלותו עמדו תחושת פגיעה מצד המתלוננת ומצד מ', וכן תחושות חוסר אונים וזעם כלפי מ'. הנאשם ביטא חרטה על התנהלותו כלפי המתלוננת וסלידה כללית מאלימות כלפי נשים. עם זאת התקשה לבטא חרטה על התנהלותו כלפי מ'. הנאשם אמנם קיבל אחריות על התנהגותו האלימה אך בה בעת טשטש וצמצם חלקים ממנה. שירות המבחן התרשם שברקע לעבירות עומדים דימוי עצמי נמוך ותחושת מסוגלות נמוכה, תחושת בעלות מסוימת כלפי המתלוננת ותחושות פגיעה חזקות שהובילו להתפרצות, לחוסר ויסות רגשי ולאלימות.

שירות המבחן שוחח עם המתלוננת וזו מסרה שכיום היא אינה בקשר עם הנאשם ויחסיהם נותקו לחלוטין. לדבריה היא אינה חוששת מהנאשם. המתלוננת מסרה שבמהלך תקופת הזוגיות נהג הנאשם כלפיה באלימות כשלוש פעמים, בעוד שהיא נהגה כלפיו באלימות רגשית עת התגרתה בו במטרה לערער את שיווי משקלו.

כגורמי סיכון לעבריינות חוזרת, צוינו: בעיות התנהגות וקשיי יציבות והסתגלות למסגרות שמהן סבל הנאשם לאורך השנים; דימוי עצמי נמוך ותחושת מסוגלות נמוכה העומדים ברקע לעבירות; תחושות נחיתות אל מול אחיו; וקשיים בוויסות הרגשי בעת תחושות של מצוקה ופגיעה.

כגורמי סיכוי לשיקום, צוינו: גילו הצעיר; מאפייניה הייחודיים של מערכת היחסים הראשונית שניהלו בני הזוג וקשייהם להתנהל באופן בוגר במסגרתה וליצור נפרדות; היעדר הרשעות קודמות; רצון לנהל אורח חיים נורמטיבי; מערכת יחסים תקינה שמנהל הנאשם כיום וניתוק הקשר עם המתלוננת; והאפקט המרתיע של ההליך הפלילי.

לאור האמור בתסקיר, המליץ שירות המבחן לגזור על הנאשם **מאסר בעבודות שירות לצד ענישה מותנית**. שירות המבחן העריך שעונש מאסר בין כותלי הכלא עלול להוות גורם מדרדר עבור הנאשם. הנאשם שלל צורך בטיפול במסגרת שירות המבחן.

טיעוני הצדדים וראיות לעונש

5. כראיות לעונש מטעם התביעה הוגש פלט ההרשעות הקודמות של הנאשם.

6. ב"כ המאשימה, עו"ד ליטל אריאלי, עתרה לגזור על הנאשם עונש בן 14 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פיצוי לכלל הנפגעים והתחייבות. אשר למתחם העונש ההולם, טענה שזה נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש המתאים טענה שיש למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם אך לא בתחתיתו. בטיעוניה הדגישה לחומרה שהעבירות נעברו על רקע שימוש באלכוהול והן מעידות על התנהגות אובססיבית ואלימה, ושהנאשם לא קיבל אחריות על העבירות שעבר. עוד טענה שהמלצת שירות המבחן מקלה עם הנאשם כיוון שמאסר בעבודות שירות הוא פריבילגיה שיקומית שאין לה כל הצדקה במקרה זה כשהנאשם לא עבר הליך טיפולי או שיקום. לתמיכה בטיעוניה הפנתה לפסיקה.

לאחר ישיבת הטיעונים לעונש הגישה ב"כ המאשימה הודעה בדבר תקופות המעצר, שלפיה הנאשם נעצר ביום 06.10.2018 ושחרר למעצר בית מלא ביום 16.10.2018. החל מיום 03.01.2019 נקבעו לו חלונות אוורור למשך כשלוש שעות וחצי ביום ומיום 30.01.2019 הורחבו לכדי 10 שעות ללא פיקוח. מעצר הבית בוטל ביום 10.03.2019.

7. ב"כ הנאשם, עו"ד מוחמד חלאילה, ביקש להסתפק בענישה צופה פני עתיד בלבד. לדבריו מתחם העונש ההולם את המעשים נע בין מאסר על תנאי ועד למאסר בעבודות שירות. בטיעוניה הדגיש שהנאשם עבר את העבירות כאשר היה על סף קטינות ועל רקע מערכת יחסית לא בריאה שכללה גם התגרות מצד המתלוננת. עוד טען שהנאשם זוכה מחלק מהמעשים שיוחסו לו בכתב האישום, וביקש להתחשב בתקופה שבה שהה במעצר ממש ובמעצר בית ממושך. ב"כ הנאשם הגדיר את כישלונו של הנאשם בעבירות כטעות בשיקול הדעת. עם זאת, מאז למד הנאשם את לקחו, הבין את טעויותיו וכיום הוא אינו עומד בקשר עם המתלוננת. עוד הוסיף שהנאשם השתקם והוא מביע חרטה כנה אמתית, ומאז האירועים הללו לא עבר עבירות נוספות.

דברי הנאשם

8. הנאשם ניצל את זכותו למילה האחרונה. בדבריו לפני אמר כך:

"כשעשיתי את זה הייתי ילד במחשבות וזאת הייתה אהבה ראשונה שלי, הייתי בסערת רגשות כשראיתי את מה שהיה שם והיום אני מסתכל אחורה ומתבייש בזה. אני במקום אחר לגמרי הרבה יותר רגוע. גם אם זה יקרה עוד עשר פעמים אני בחיים לא אריב ככה. אני חושב שאת הלקח הבנתי מכל התקופה הזאת שהייתי במעצר בית או במגרש הרוסים".

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

9. הנאשם הורשע בסדרת אירועים שניתן להגדירם כאירוע 'מתגלגל' אחד. האירועים קשורים זה לזה בחוט מקשר כיוון שכולם אירעו על רצף זמן בן יממה אחת ועל רקע זהה. משום כך ניתן להשקיף עליהם כמסכת עבריינית אחת. לפיכך ובהתאם למבחן הקשר ההדוק שגובש בפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת

עמוד 4

ישראל (29.10.2014), יש לראות בהם אירוע אחד שלגביו ייקבע מתחם עונש הולם אחד.

10. כידוע, העיקרון המנחה בקביעת העונש הוא **עיקרון ההלימה**, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו (להלן: "**העיקרון המנחה**").

בית המשפט מצווה לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו הם ערך ההגנה על שלמות גופו, בטחונו, כבודו ושלוות נפשו של אדם; וערך השמירה על מרחב בטוח ונקי מאלימות במסגרת מערכות יחסים זוגיות.

בהתייחסו לתופעת האלימות נגד נשים מצד בני זוגן סבר בית המשפט העליון שענישה מחמירה היא צורך השעה ויש בכך כדי להפחית מהמשקל שיש לייחס לשיקולי ענישה אחרים כגון נסיבותיו האישיות של הנאשם. ובלשון בית המשפט נוסחו הדברים כך:

[...] **השנים חולפות, נדמה לנו שאנו צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד נשים מצד בני זוגן וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג. במצב דברים זה ענישה מחמירה נגד בני זוג אלימים הייתה ועודנה צורך השעה, ועובדה מצערת זו מפחיתה את המשקל שניתן לייחס לשיקולי ענישה אחרים, כדוגמת נסיבותיו האישיות של המערער"** (ע"פ 3011/17 פרץ נגד מדינת ישראל (31.01.2019).

12. **מידת הפגיעה בערך המוגן** היא גבוהה. אופיים וטיבם של מעשי האלימות שנעשו תוך שימוש בתרסיס פלפל ובמשקולת, כמות האירועים, הנקיטה באלימות נגד מספר קורבנות אשר נפגעו ונחבלו, לצד המניע שעמד בבסיסם - קנאה אובססיבית של הנאשם למתלוננת, מגלים מסוכנות רבה לביטחונם של נפגעי העבירות.

13. אשר **למדיניות הענישה הנוהגת**: נסיבות האירועים בתיק הן ייחודיות, כך שמטבע הדברים פסקי הדין שיובאו להלן מספקים תמונה חלקית בלבד. ברם, ניתן להסיק מסקנות מפסקי דין אלה בנוגע לתיק שלפנינו על דרך ההשוואה המושכלת.

רע"פ 1884/19 **פלוני נגד מדינת ישראל (14.03.2019)**: ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם שנידון לעונש בן **4 חודשי מאסר בפועל** לצד עונשים נלווים, לאחר שהורשע בכך שתקף את בת זוגו בארבעה אירועים שונים על פני פרק זמן של כשנתיים. אירועי האלימות כללו תקיפה באמצעות חניקות, סטירות, ומשיכה בשערות, ובאחד מהם נחבלה המתלוננת חבלה של ממש. בהתייחס לעונש קבע בית המשפט העליון כי: "לאור מדיניות הענישה המחמירה הראויה בעבירות מסוג זה שהורשע בהן המבקש, דומה כי בית

משפט השלום הקל עם המבקש בגין נסיבותיו הרפואיות - ואין כל הצדקה להקלה נוספת בעונשו".

ת"פ 7575/13 אינדלקאו נגד מדינת ישראל (07.11.2013): ביהמ"ש העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם שנידון לעונש בן **8 חודשי מאסר בפועל** לצד עונשים נלווים, לאחר שהורשע בתקיפה בת זוג הגורמת חבלה של ממש. בנסיבות המקרה, תקף הנאשם את אשתו והכה אותה בפניה באמצעות ידיו. כתוצאה מכך נגרמו לה חבלות של ממש - המטומות מתחת לעיניה. לנאשם עבר פלילי בעבירות שבהן הורשע.

ת"פ (ק"ש) 1728-03-14 מדינת ישראל - תביעות צפת נגד בנארוש (17.12.2019): הנאשם נידון לעונש בן **6 חודשי מאסר בפועל** לצד עונשים נלווים, לאחר שהורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש, בתקיפה סתם ובאיומים. בנסיבות המקרה, ריסס הנאשם גז מדמיע בבית מדרש בעת שהתקיים במקום טקס ברית מילה. כתוצאה מכך גרם לנוכחים במקום לשיעול ולצריבות בעיניהם. אחד הנוכחים במקום שאל את הנאשם לפרש מעשיו, והנאשם בתגובה הכה אותו באגרופים על ראשו, הפילו ארצה, בעט בו בבטנו ובצלעותיו וגרם לו לרגישות מעל צלעות צד שמאל, והכול תוך שהוא צועק: "אני ארצח אותך, אני אהרוג אותך". נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר ממש.

ת"פ (ק"ג) 57058-12-17 מדינת ישראל נגד פלוני (03.04.2019): הנאשם נידון לעונש בן **4 חודשי מאסר בעבודות שירות** לצד עונשים נלווים, לאחר שהורשע בעבירות איומים, ניסיון תקיפה הגורמת חבלה של ממש וניסיון תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. בנסיבות המקרה, היו הנאשם והמתלוננת בהליכי גירושין. בעקבות ויכוח שהתגלע ביניהם איים הנאשם על המתלוננת ועל אחיה. בהמשך אותו יום, ניסה לדרוס את השניים באמצעות רכבו ופגע עם רכבו בדוכן הפירות שבו עבדו. בית המשפט קבע שמתחם העונש ההולם את המעשים נע בין 6-18 חודשי מאסר בפועל, אך סטה לקולה מהמתחם משיקולי שיקום.

ת"פ (ק"ג) 47537-06-17 מדינת ישראל נגד בן שבת (07.11.2018): הנאשם נידון לצו של"צ ולעונשים **נלווים**, לאחר שהורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש ובשתי עבירות איומים כלפי מי שהייתה בת זוגו. הנאשם נשך את המתלוננת בסמוך לשורש כף ידה וגרם לה לחבלה בדמות סימני שיניים על עורה ולהמטומה תת עורית. בהמשך נשך אותה בזרועה השמאלית ולא הירפה. כן שלח הנאשם למתלוננת שני מסרונים מאיימים. בית המשפט קבע שמתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ועד לשנת מאסר.

ת"פ (אי') 61397-03-16 מדינת ישראל נגד פלוני (28.03.2017): הנאשם נידון לצו של"צ ולעונשים **נלווים**, לאחר שהורשע בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ובאיומים. במהלך ויכוח בין הנאשם לאשתו, תפס אותה הנאשם בחוזקה ואמר לה "תעופי מהבית", הושיבה על המיטה ונשך אותה בחוזקה בידה הימנית. למתלוננת נגרמו כאבים בידה וסימני נשיכה בצבע אדום-כחול. המתלוננת ביקשה לעזוב את הדירה, אך הנאשם רדף אחריה, משך אותה בניסיון למנוע ממנה לעזוב ואיים עליה. בית המשפט קבע שמתחם העונש ההולם נע בין 2-8 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה מרתיעים וכלכליים, אך במקרה החליט לסטות לקולה מהמתחם משיקולי שיקום.

14. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה;** הנאשם נקט באלימות כלפי מי שהייתה בת זוגו, כלפי אמה של בת הזוג וכלפי בן זוגה לשעבר, והכול כמפורט בהכרעת הדין. נכון, המתלוננת התגרתה בנאשם במטרה לערער את שיווי משקלו ואף נקטה באלימות כלפיו בתגובה לאלימות מצדו ומהראיות שהובאו במשפט עלה שמערכת היחסים שניהלו השניים הייתה בעייתית בלשון המעטה, לא בוגרת ומאופיינת באלימות הדדית. עם זאת, הנאשם הוא החזק והמבוגר מבין השניים, הוא זה שנתן את הטון האלים במערכת היחסים, הוא זה שנקט באלימות מתמשכת כלפי מספר מתלוננים, ועל כן הוא זה שנושא באחריות המלאה על מעשיו.

ב. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה והנזק שנגרם בפועל;** כתוצאה מאירוע הנשיכה נגרמו למתלוננת סימני נשיכה והמטומה בידה; וכתוצאה מאירוע תרסיס הפלפל סבלו מ' והמתלוננת מצריבות בפניהם ולמתלוננת נגרמו גם קשיי נשימה. למרבה המזל, באירוע המשקולת הצליחו הסובבים לעצור את הנאשם מלתקוף את מ', ובכך נמנע נזק נוסף. יש להניח בסבירות גבוהה שמעבר לפגיעות הפיזיות נגרמו למתלוננים גם פגיעות נפשיות שונות הכרוכות באופן אינהרנטי בעבירות אלימות.

ג. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;** העבירות בוצעו על רקע קנאה אובססיבית של הנאשם כלפי המתלוננת שהייתה אז חברתו, וחוסר מסוגלות לווסת את רגשותיו באופן שאינו אלים במצבים שבהם חווה פגיעה בדימויו העצמי והגברי. שירות המבחן העריך עוד שברקע לעבירה עומדים דימוי עצמי נמוך של הנאשם ותחושת מסוגלות נמוכה. נוסף לכך הנאשם הודה שבמהלך האירועים היה נתון תחת השפעת אלכוהול, מצב אשר תרם ללא ספק להתנהגותו האלימה הבריונית ושלוחת הרסן.

15. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 י"ג), ולאחר שקלול מכלול הנסיבות והשיקולים הרלוונטיים, אני סבור **שמתחם העונש ההולם את המעשה נע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד למאסר בפועל בין כותלי הכלא לתקופה בת שנתיים והכול לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לנפגעי העבירה.**

16. במקרה זה, לא מצאתי שקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

17. בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** ולתת להן משקל, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

בהתאם לכך נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו;** הנאשם יליד 1999 צעיר בתחילת חייו הבוגרים. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם מאסר ממושך בן 14 חודשים. שירות המבחן העריך שמאסר מאחורי סורג ובריה עלול להוות גורם מדרדר עבורו.

אדגיש, ששליחתו של אדם למאסר בין כותלי הכלא היא מוצא אחרון ולא ראשון. לפיכך כל אימת שקיימת התלבטות בין הטלת מאסר קצר ובין הטלת מאסר בעבודות שירות, יש לבחון בכובד ראש את נחיצות המאסר ואת השפעתו על הנאשם ובני משפחתו.

דברים ברוח זו נאמרו בראשית חודש נובמבר 2015 בדו"ח **הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים**, בראשות כב' השופטת (בדימוס) דליה דורנר.

הוועדה מצאה שאין בגזירת עונשי מאסר כדי להרתיע הרתעה של ממש, הן בהיבט של הרתעת הפרט והן בהיבט של הרתעת הכלל. הוועדה הצביעה על כך שמרכז הכובד ביצירת הרתעה אפקטיבית מוסט בשנים האחרונות במדינות המערב מהחמרת הענישה אל עבר הגברת סיכויי התפיסה. לפיכך אין טעם בניסיון לקדם את ההרתעה באמצעות הרחבת השימוש במאסרים או באמצעות שימוש במאסרים ממושכים יותר. הוועדה הצביעה על ההשלכות השליליות של המאסר על האסיר ועל הנזק הכבד שנגרם לאסיר כתוצאה מכך. הוועדה המליצה על שימוש בשיקום בקהילה באמצעות ענישה שנעה בין עבודות שירות לצווי מבחן וצווי שירות לתועלת הציבור אשר צפויים להפיק תוצאות טובות יותר בהשוואה לשימוש נרחב במאסרים. אשר להטלת מאסרים ממש, נקבע בדוח שמאסרים מצמצמים את הפשיעה באמצעות הרחקת עבריינים מסוכנים מהציבור. עם זאת, שימוש יעיל במאסר ככלי למניעת עבירות חייב להבחין בין עבריינים שצפויים לחזור ולבצע עבירות ובין אלה שלא. כך ששימוש יעיל במאסר מחייב את התאמת המאסר למסוכנות העבריין. נוסף על כך, יש להתחשב באפקט הקרימינוגני של המאסר, דהיינו בכך שמאסר בכלל, ומאסר ממושך בפרט, מעודד נטייה לעבריינות ומגדיל את הסיכוי שהאסיר יעבור עבירות עם שחרורו. על רקע זה סברה הוועדה שיש לפעול לצמצום השימוש במאסרים מאחורי סורג ובריה מקום שבו המאסר אינו הכרחי משיקולי הלימה או לשם הרחקת עבריינים שמסוכנותם גבוהה, ולהרחיב את השימוש בעונשים זולים ויעילים יותר העומדים בעקרון ההלימה. לפיכך המליצה הוועדה על המרת מאסרים קצרים בין כותלי הכלא בעונשים אחרים כגון מאסרים בעבודות שירות.

מסיבות אלה ובפרט בהתחשב בנזק הכבד שיגרום המאסר לנאשם והחשש מהידרדרותו, וכיוון שעסקינן במי שטרם טעם את טעמו המר של המאסר, מצאתי שהנזק הצפוי מהטלת מאסר ממש על הנאשם, עולה על התועלת שתצמח לאינטרס הציבורי אם ימוצה הדין עמו. על כן החלטתי שלא להיעתר לבקשת

המאשימה ולהימנע מהטלת מאסר בין כותלי הכלא.

ב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו;** הנאשם עמד על חפותו בנוגע לחלקים מסוימים באירועים שיוחסו לו ובחר לנהל הליך הוכחות. בהכרעת הדין זוכה הנאשם מחלק מכתב האישום, כך שלא ניתן לטעון כלפי הנאשם שמדובר בניהול סרק. על פי התסקיר, הנאשם הביע חרטה על התנהלותו כלפי המתלוננת אך לא כלפי מ'; וכן ביטא אחריות למעשיו, אך טשטש וצמצם חלקים מהאירוע. בדבריו לפני מסר הנאשם דברים ברורים ונחרצים יותר, הביע חרטה על המעשים והצהיר שהוא מתבייש בהם. לפיכך, אף על פי שנטילת האחריות של הנאשם חלקית, מסויגת ומאוחרת, מצאתי שהיא ראויה להתחשבות מסוימת.

ג. **חלופי הזמן וניתוק הקשר עם המתלוננת;** העבירות התרחשו לפני כשנתיים. על פי התסקיר, מאז נותק הקשר בין הנאשם למתלוננת. ניתוק הקשר מאפשר להניח שהנאשם אינו מסכן עוד את בטחון המתלוננת והנפגעים האחרים. המתלוננת מסרה לשירות המבחן שהיא אינה חוששת מפני הנאשם. שירות המבחן העריך שגילו הצעיר של הנאשם ומאפייניה הייחודיים של מערכת היחסים הראשונית שבינו למתלוננת והקשיים של שני בני הזוג לנהוג באופן בוגר וליצור נפרדות, מהווים גורם סיכוי לאי הישנות העבירות. זאת הסיק שירות המבחן בהתחשב בתמורות שחלו בחייו של הנאשם ובהתבגרותו. עם זאת יש לנהוג זהירות רבה בהערכות אלה שכן לצד גורמי הסיכוי נמנו גם גורמי סיכון להישנות דפוסים אלימים שאפשר שיתבטאו במהלך קשרים זוגיים אחרים.

ד. **עברו הפלילי של הנאשם;** הנאשם צבר לחובתו הרשעה מבית דין צבאי בשנת 2018, בגין שתי עבירות של החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית. בגין נדון הנאשם לעונשים צבאיים. נוסף על כך על פי התסקיר, בהיותו בן 16 נדון להתחייבות ולצו של"צ ללא הרשעה על עבירות רכוש. עברו הפלילי של הנאשם נזקף אפוא לחובתו.

העונש המתאים - הרתעה אישית

18. על פי סעיף 140 לחוק העונשין, אם מצא בית המשפט שיש צורך בהרתעת הנאשם מפני ביצוע עבירה נוספת, וכי יש סיכוי של ממש שהטלת עונש מסוים תביא להרתעתו, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

הנאשם עבר את העבירות על רקע קנאה אובססיבית לחברתו. מדובר בדפוס התנהגות מסוכן ומעורר דאגה אשר במקרים רבים מאפיין גברים שנוהגים באלימות כלפי בנות זוגן. מצב שכזה מחייב טיפול מתאים כדי למנוע הסלמה באלימות אשר סופה מי יישורנו.

הנאשם מסר לשירות המבחן שהוא אינו זקוק לטיפול כיוון שכבר עבר "תהליך אישי" וכיוון שכיום הוא "במקום אחר" בחייו. שירות המבחן העריך שהקשיים של הנאשם בוויסות רגשי במצבים של מצוקה או פגיעה, מהווים גורם סיכון להישנות העבירות. לפיכך וכל עוד הבעיה נותרת על מכונה, בהיעדר טיפול הולם קיים סיכוי שהנאשם יעבור עבירות נוספות.

בהתחשב בכל אלה, מצאתי שנחוצה החמרה מסוימת בעונשו של הנאשם כדי לקדם את שיקול ההרתעה האישית.

העונש המתאים - סיכום

19. לאחר שנתתי דעתי לכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה וכן בהתחשב בתקופה הממושכת שבה שהה הנאשם במעצר ובתנאים מגבילים, הגעתי לכלל מסקנה שיש להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות ברף הגבוה לצד מאסר על תנאי ופיצוי לנפגעי העבירה.

מתוך התחשבות בנאשם ובמצבו הכלכלי, אסתפק בפיצוי ולא אטיל עליו קנס.

סוף דבר

20. לאחר ששקלתי את רכיבי הענישה השונים - סוגם, מידתם והשפעתם ההדדית, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. **מאסר בן שמונה חודשים שאותו יישא הנאשם בעבודות שירות, זאת על פי קביעת הממונה על עבודות שירות בשב"ס.** הנאשם שובץ לעבודות שירות בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים בימים ובשעות שנקבעו בחוות הדעת. הממונה יוכל לשנות את מקום ההשמה ואת שעות העבודה לפי שיקול דעתו. הנאשם יתייצב לצורך קליטה והצבה ביום 19.01.2021 בשעה 08:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז דרום כפי שנקבע בחוות הדעת.

ב. **מאסר בן 5 חודשים שאותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות מכל סוג ויורשע בה בתוך התקופה או לאחריה.**

ג. **פיצוי לנפגעי העבירה:**

עבור המתלוננת א"צ, פיצוי בסך 2,500 ₪.

עבור מ', פיצוי בסך 1,500 ₪

עבור ג"צ אמה של המתלוננת, פיצוי בסך 1,500 ₪.

הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט בתוך 90 יום מהיום. לא יופקד סך הפיצוי במועד, יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום גזר הדין ועד למועד התשלום המלא בפועל.

מזכירות בית המשפט תמציא את העתק גזר דין לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות שירות בשב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' טבת תשפ"א, 21 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.